

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ
ФАКУЛЬТЕТ ТЕАТРАЛЬНОГО МИСТЕЦТВА
Кафедра режисури

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня «Магістр»

**«ФІЗИЧНИЙ ТЕАТР» ЯК ІННОВАЦІЙНА АРТ-ПРАКТИКА
В СУЧАСНОМУ СЦЕНІЧНОМУ МИСТЕЦТВІ**

Виконала:

Студентка магістратури
галузь знань 02 «Культура і мистецтво»
спеціальність 026 «Сценічне мистецтво»
Федіна Наталія Сергіївна

Науковий керівник:

старший викладач кафедри
режисури ХДАК
кандидат мистецтвознавства
Набоков Роман Геннадійович

Наукові рецензенти:

1. Заслужений діяч культури України,
кандидат мистецтвознавства,
старший викладач кафедри режисури
Бугайова Вікторія Олександрівна.
2. Заслужений працівник культури
України,
директор Харківського академічного
російського драматичного театру
ім.О.С.Пушкіна
Бичко Сергій Анатолійович

Допущено до захисту

Зав.кафедри _____/С.І. Гордєєв/

17 січня 2020 р.

Харків
2020

ЗМІСТ

ВСТУП	6
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ТА МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ	11
1.1. Аналіз джерельної бази дослідження	11
1.2. Методи дослідження.....	19
1.3. Аналіз основних понять та термінів	25
Висновки до розділу 1	36
РОЗДІЛ 2. ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНА ОБУМОВЛЕНІСТЬ ПОЯВИ АРТ-37	
ПРАКТИКИ «ФІЗИЧНИЙ ТЕАТР» ТА ЇЇ ОСОБЛИВОСТІ.....	37
2.1. Історико-культурні передумови появи пластичного театру	37
2.2. Характерні особливості пластичного мистецтва у європейському театрі як передумови появи арт-практики «Фізичний театр».....	46
2.3. Аналіз залучення пластичних засобів художнього відображення у процесі створення сценічної дії у російському театрі ХХ ст.....	66
Висновки до розділу 2	77
РОЗДІЛ 3. ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ АРТ-ПРАКТИКИ	78
«ФІЗИЧНИЙ ТЕАТР» У СУЧАСНОМУ СЦЕНІЧНОМУ ПРОЦЕСІ.....	78
3.1. Британська компанія «DV8 Physical Theatre» та особливості методу її сценічних вистав	78
3.2. Практичний досвід використання арт-практики «Фізичний театр» у Росії	83
3.3. Український досвід залучення арт-практики «Фізичний театр» у постановках	96
Висновки до розділу 3.....	103
ВИСНОВКИ	104
СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ	107
ДОДАТКИ.....	116

ВСТУП

Обґрунтування вибору теми дослідження. Процес відокремлення та розшарування сценічних видів мистецтв в історичній ретроспективі та їх розвиток на сучасному етапі такий, що вже кілька останніх десятиліть активно залучає елементи та цілі пласти методичних надбань одне від одного. Взаємозв'язок поглиблюється вже на такому рівні, що науковий процес повинен встигнути всебічно проаналізувати це взаємопроникнення щоб окреслити та описати вектор розвитку в цілому.

Цей синтез та злиття фізичних та ментальних вмій виконавця в західній традиції має назву «фізичний театр». Воно апелює до якісно нового рівня такого виконавчого процесу, який був притаманний виконавцю античного періоду та періодів, в яких видові особливості не відокремлювалися від загального сценічного процесу, а були традиційно-архаїчно цілісними.

Наприкінці ХХ ст. накопичилась критична маса надбань різноманітних сценічних рухових практик – сценічного танцю, пантоміми, умовного жесту, умовного руху, що не могло не призвести до взаємопроникнення, взаємовпливу, синкретичності окремих частин цих практик.

В теперішній час виходячи з практичних і теоретичних джерел Європи, США, українських театральних компаній, об'єднань, театрів можна впевнено стверджувати про появу, розвиток і структуризацію нової синтетичної артпрактики «фізичний театр», яка включає і переосмислює найкращі надбання вже відомих і добре досліджених рухових практик.

Активне залучення арт-практики «Фізичний театр» до сучасного сценічного процесу зумовило ініціювання її дослідження у цій роботі.

З огляду на недостатнє освітлення цієї теми у сучасному галузевому науковому процесі ця робота набуває актуальності.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Магістерське наукове дослідження виконано на кафедрі режисури естради та масових свят відповідно до плану наукових досліджень і плану кафедри

Харківської державної академії культури на період 2016-2018 рр., затвердженого на засіданні Вченої ради (протокол №12 від 10.02.2016 р.) складовою теми «Проблема методичного забезпечення підготовки режисерських кадрів в умовах ВНЗів культури».

Об'єкт дослідження – художня концепція «Фізичний театр» в контексті пластичного мистецтва.

Предмет дослідження – особливості сценічно-просторового існування сценічної арт-практики «Фізичний театр».

Мета і завдання дослідження. Мета дослідження – дослідити і проаналізувати взаємозв'язки між сценічними практиками руху як передумови появи арт-практики «Фізичний театр».

Реалізація поставленої мети зумовлює необхідність вирішення таких наукових завдань:

- обґрунтувати історичну хронологію та взаємозв'язок окремих та найбільш плідних періодів розвитку та взаємозв'язку драми, танцю, пантоміми;
- визначити періоди розходження та відокремлення, а також злиття та об'єднання тобто повторного синтезування основних компонентів у сценічному мистецтві театру;
- дати оцінку виходячи з об'єктивного та всебічного аналізу, окреслити перспективу розвитку рухових сценічних практик з огляду на виникнення та розвиток арт-практики «Фізичний театр» в сучасному сценічному процесі;
- з'ясувати та проаналізувати змістовний та художній зв'язок «зміст-рух» у арт-практиці «Фізичний театр»;
- обґрунтувати доцільність використання арт-практики «Фізичний театр» у сучасному сценічному процесі;
- окреслити інноваційно-пошукову діяльність постановника у процесі роботи з арт-практикою «Фізичний театр».

Методи дослідження визначаються специфікою роботи, базуються на застосуванні комплексу підходів та методів дослідження в рамках цих підходів.

Використаний культурологічний підхід і його аксіологічний метод як порівняльне оцінювання здобутків значних митців та їхній внесок у розвиток арт-практики «Фізичний театр» та герменевтичний метод у контексті порівняння і цитування щодо деталізації і конкретизації формування поняття арт-практики, яка досліджується.

Також був використаний мистецтвознавчий підхід з його методом аналізу відомих творів і методом рецензії як відомих галузевих знавців і авторів творів, так і власної оцінки проаналізованих матеріалів, які досліджені в контексті цієї роботи.

Також були використані наступні загальнонаукові методи: метод порівняння у контексті психології мистецтва, метод аналізу у контексті звернення до філософії та історії виникнення і розвитку рухових сценічних практик, метод узагальнення ідейно-образного змісту першовитоку руху та просторових значень знаків тіла.

Наукова новизна. Вперше досліджено поняття арт-практики «Фізичний театр» як нової перспективної рухової практики, яка все частіше використовується акторами, виконавцями, режисерами у сучасному сценічному процесі.

Вдосконалено підхід до аналізу рухових практик як частин постановок та тренінгів у жанрі пластичного театру.

Одержали подальший розвиток аналіз постановок у жанрі пластичного театру як в Україні, так і закордоном, і акторських практик вдосконалення пластичного мистецтва.

Практичне значення одержаних результатів полягає в узагальненні й упорядкуванні значного матеріалу щодо арт-практики «Фізичний театр». Отримані результати можна використовувати у процесі підготовки навчальних посібників і методичних розробок для студентів ВНЗ культури та

мистецтв в навчальному процесі під час розробки навчальних курсів з теорії та історії театру: «Історія світового театру», «Історія видовищних мистецтв», «Історія українського театру», «Режисерська діяльність у сучасному театральному мистецтві», «Креативне мислення у режисерській артпрактиці».

Отримані результати можна використовувати в навчальному процесі під час розробки навчальних курсів з теорії та практики підготовки акторів, виконавців, режисерів. Також у процесі підготовки навчальних посібників і практичних методів роботи для студентів ВНЗ культури та мистецтв, у наукових дискусіях, у арт-практиках.

Результати також можуть використовуватись практично, а саме безпосередньо на сценічних майданчиках, у постановці вистав, у дискусіях студентів театральних учбових закладів тощо. Тема дослідження перегукується з завданнями програм Міністерства культури України, що стосуються здійснення досліджень у сфері театального мистецтва.

Апробація результатів. Основні положення і висновки магістерської роботи були представлені на засіданнях кафедри режисури і апробовані у вигляді доповіді на міжнародній науковій конференції «Культурологія та соціальні комунікації: інноваційні стратегії розвитку» (ХДАК) 22-23 листопада 2018 р. та всеукраїнській науково-теоретичній конференції молодих учених «Культура та інформаційне суспільство XXI сторіччя» (ХДАК) 18–19 квітня 2019 р..

Публікації. Основні ідеї та положення магістерського дослідження відображено в двох публікаціях:

1. Федіна Н.С. Практика фізичного театру в сучасному сценічному мистецтві. / Н.С. Федіна // Культурологія та соціальні комунікації: інноваційні стратегії розвитку. Матеріали міжнародної наукової конференції. - Харків, 2018. – с.199-201.
2. Федіна Н.С. Мова руху та її фізичний аспект у сучасному сценічному мистецтві. /Н.С.Федіна // Культура та інформаційне суспільство XXI століття.

Матеріали всеукраїнської науково-теоретичної конференції молодих учених.
– Харків, ХДАК, 2019. – с.273-274.

Структура та обсяг магістерського дослідження обумовлені його метою і завданнями і складаються зі вступу, трьох розділів, списку використаних джерел – 101 позиції, зокрема 5 – іноземними мовами та додатків. Загальний обсяг – 119 сторінка, основний текст викладено на 103 сторінках.

СПИСОК ЛИТЕРАТУРИ

1. Айхенвальд Ю. Отрицание театра // В спорах о театре: Сборник статей. – М.: Книгоиздательство писателей в Москве, 1914. С. 9-38.
2. Античная драма. Библиотека всемирной литературы.– М., 1970. – 768 с.
3. Арто А. Театр и его Двойник / Пер. с франц.; Составл. и вступит, статья В. Максимова; Коммент. В. Максимова и А. Зубкова. — СПб.: «Симпозиум», 2000. – 440 с.
4. Бакл Р. Вацлав Нижинский. Новатор и любовник. / Пер. с англ. Л.А. Игоревского. – М.: ЗАО Изд-во «Центрполиграф», 2001. – 494 с.
5. Барро Ж.-Л. Воспоминания для будущего. – М. 1979 – 391 с.
6. Барро Ж.-Л. Размышление о театре. – М, 1963. – 303 с.
7. Бахтин М. Творчество Франсуа Рабле и народная культура Средневековья и Ренессанса. – М., 1965. – 527 с.
8. Бахтин М. М. Эстетика словесного творчества / Сост. С. Г. Бочаров, примеч. С. С. Аверинцев и С. Г. Бочаров. – М.: Искусство, 1979. – 423 с.
9. Бережная Е.А. Восприятие тела актера в пластическом спектакле: философский аспект // Исторические, философские, политические и юридические науки, культурология и искусствоведение. Вопросы теории и практики. – Тамбов: Грамота, 2014. – № 5. Ч. 1. – с. 30-32.
10. Бережная Е.А. Особенности создания художественного образа в пластическом спектакле // Актуальная эстетика – I. Тезисы докладов межвузовского научного форума 10-11 октября 2013 года. – СПб.: СанктПетербургское философское общество, 2013. с. 39-41.

11. Бескова Д.А., Тхостов А.Ш. Телесность как пространственная структура // Психология телесности между телом и душой / ред.-сост. В.П. Зинченко, Т.С. Леви. – М.: АСТ: АСТ МОСКВА, 2007. – с. 236-252.
12. Бескова И.А. Природа и образы телесности / И.А. Бескова, Е.Н. Князева, Д.А. Бескова. – М.: Прогресс-Традиция, 2011. – 456 с.
13. Блок Л.Д. Классический танец история и современность. – М. 1987. 556 с.
14. Брук П. Блуждающая точка: Статьи. Выступления. Интервью / Пер. с англ. М. Ф. Стронина, предисл. Л. А. Додина. – СПб.; М.: Малый драматический театр; Артист. Режиссер. Театр, 1996. – 270 с.
15. Быховская И.М. Человеческая телесность как объект социокультурного анализа (история проблемы и методологические принципы ее анализа) // Труды ученых ГЦОЛИФКа: 75 лет: Ежегодник. – М., 1993. – с. 58-68.
16. Ванслов В.В. Статьи о балете. – Л. 1980. – 192 с.
17. Волконский С.М. Мои воспоминания. В 2х тт. М. 1992. Т. 1. – 339 с, Т.2 – 383 с.
18. Выготский Л.С. Психология искусства.– М.: Лабиринт, 2010. – 352 с.
19. Газарова Е.Э. Тело и телесность: психологический анализ // Психология телесности между телом и душой / ред.-сост. В.П. Зинченко, Т.С. Леви. – М.: АСТ: АСТ МОСКВА, 2007. – с. 558-573.
20. Гительман Л.И. Антонен Арто и французский театр XX века // Антонен Арто и современная культура: Материалы межвузовской конференции 24 – 27 октября 1996 г. / Отв. ред. В.И.Максимов. – СПб., 1996. с. 5-8.

21. Гительман Л.И. Зарубежное актерское искусство XIX века. Франция. Англия. Италия. США: Хрестоматия. – СПб.: СПбГУП, 2002. – 408 с.
22. Головащенко Ю.А. Режиссерское искусство Таирова. – М.: Искусство, 1970. – 352 с.
23. Головня В.В. История античного театра. – М.: Искусство, 1972. – 400 с.
24. Голубовский Б.Г. Пластика в искусстве актера. – М.: Искусство, 1986. – 189 с.
25. Гомбрих Э. История искусства. – М.: АСТ, 1998. – 688 с.
26. Гротовский Е. К Бедному театру / Составит. Э. Барба, предисл. П. Брука. – М.: Артист. Режиссер. Театр, 2009. – 298 с.
27. Гротовский Е. От Бедного театра к Искусству-проводнику / Перев. с польск., составл. вступит. ст. и примеч. Н. Башинджагян. – М.: Артист. Режиссер. Театр, 2003. – 351 с.
28. Гумбрехт Г.-У. Производство присутствия: чего не может передать значение / пер. с англ. С.Зенкина. М.: Новое лит. обозрение, 2006. – 179 с.
29. Гусев А. Список ахейских кораблей // Империя драмы. – №7. – 2007. с. 12-15
30. Дживелегов А.К. Народная итальянская комедия.– М., 1962. – 288 с.
31. Дунаева Е.А. Автор-ты: из истории возникновения западноевропейской режиссуры. – М. 1994. – 200 с.
32. Дункан А. Моя жизнь. Моя любовь. – М.: Гелеос, 2007. – 352 с.
33. Дэкру Э. Слово о миме / Пантомима [сайт]. URL: <http://mimes.ru/>

34. История западноевропейского театра: учеб. пос. в 8 томах / под общей редакцией Г.Н. Бояджиева. Т 1. – М.: Искусство, 1955. – 744 с.
35. Жак-Далькроз Э. Ритм. – М.: Классика-XXI, 2001. – 248 с.
36. Каган М.С. Морфология искусства. – Л. 1972.– 440 с.
37. Каган М.С. Философия культуры.– СПб. 1996. – 414 с.
38. Кисеева Е.В. Тело как область эксперимента в современном пластическом театре // Исторические, философские, политические и юридические науки, культурология и искусствоведение. Вопросы науки и практики. – Тамбов: Грамота, 2013. № 2 (28): в 2-х ч. Ч. II. – с. 83-86.
39. Комар Ф. Искусство и человек / Пер. с франц. Е. Клоковой. – М.: АСТ; Астрель, 2002. – 160 с.
40. Компания «DEREVO»: [сайт]. URL: <http://www.derevo.org/>
41. Константинова А.В. Воспитание актера в театре пластической драмы Гедрюса Мацкявичюса // Вопросы театра / Proscenium. – 2012. – № 3-4. – с. 166-178.
42. Константинова А.В. Феномен пластической драмы в творчестве Гедрюса Мацкявичюса: автореф. дис. ... канд. искусствоведения: 17.00.01 – Театральное искусство / Санкт-Петербургская государственная академия театрального искусства. СПб., 2013. – 28
43. Кох И.Э. Основы сценического движения. – СПб.: Планета музыки; Лань, 2010. – 512 с.
44. Красовская В.М. Павлова. Нижинский. Ваганова: Три балетные повести. – М.: Аграф, 1999. – 576 с.
45. Красовская В.М. Русский балетный театр начала XX века. Хореографы. – Л.: Искусство, 1971. – 525 с.
46. Крейдлин Г.Е. Невербальная семиотика: Язык тела и естественный язык. – М.: Новое литературное обозрение, 2002. – 592 с.

47. Крэг Э.Г. Воспоминания, статьи, письма / Сост. и ред. А. Г. Образцова и Ю. Г. Фридштейн, вступит. ст. А. Г. Образцовой, коммент. Ю. Г. Фридштейна, перев. с англ. В. В. Воронина, Г. Г. Алперс, В. Я. Виленкина, Ю. Г. Фридштейна, А. Д. Ципенюк. – М.: Искусство, 1988. – 399 с.
48. Кузина Е.Е., Сакаев И. Р. Апология биомеханики // Петербургский театральный журнал. – № 2 (56). 2009. – с. 51-57. с.
49. Лауэнштайн Д. Элевсинские мистерии.– М. 1996. – 367 с.
50. Леман Х.Т. Постдраматический театр.– М.: ABCdesign, 2013. – 312 с.
51. Лотман Ю.М. Внутри мыслящих миров. Человек – текст – семиосфера – история. – М.: Изд-во «Языки русской культуры», 1996. – 464 с.
52. Манзарханов Э.Е. Особенности пластического искусства в драматическом театре Запада и Востока: дис. канд. искусствоведения: 17.00.01 – Театральное искусство / Восточно-Сибирская Государственная академия культуры и искусств. Улан-Удэ, 2006. – 197 с.
53. Маркова Е.В. Антон Адашинский: Я – не верблюд, а «Дерево» - театр // Коммерсантъ. – 2000. № 192. – с. 18.
54. Маркова Е.В. Марсель Марсо. – СПб.: Планета музыки; Лань, 2013. – 224 с.
55. Маркова Е.В. Современная зарубежная пантомима.– М. 1985.– 191 с.
56. Маркова Е.В. Театр, который построил Гедрюс // Аврора. – 1985. №4. – с.51
57. Мейерхольд В.Э. К истории творческого метода: Публикации. Статьи. – СПб.: КультИнформПресс, 1998. – 247 с.
58. Мейерхольд В.Э. Статьи, письма, речи, беседы / Ком. А.В. Февральского: В 2 ч. – М.: Искусство, 1968. Ч. 2. (1917 – 1939). – 643 с.

59. Минц Н.В. Дэвид Гаррик и театр его времени. – М. 1977. – 127 с.
60. Мокульский С.С. О театре. – М., 1963. – 544 с.
61. Молодцова М.М. Комедия дель арте: История и современная судьба. - Л.: ЛГИТМиК, 1990. – 219 с.
62. Морозова В.Г. Пластическое воспитание актера. – М. 1998. – 240 с.
63. Немировский А.Б. Пластическая выразительность актера. – М.: Искусство, 1976. – 192 с.
64. Никитин В.Ю. Модерн-джаз танец: История. Методика. Практика. - М.: Изд-во «ГИТИС», 2010. – 440с.
65. Ницше Ф. Так говорил Заратустра: Книга для всех и ни для кого / Пер. с нем. Ю.М. Антоновского. – М.: ООО «Издательство АСТ»; Харьков: Фолио, 2003. – 395 с.
66. Отан-Матье М.К. Первопроходцы театральной антропологии // Новые российские гуманитарные исследования. – 2009. – №4 . – с. 1-6.
67. Пави П. Словарь театра: Пер. с. фр. – М.: Прогресс, 1991. – 504 с.
68. Панн Е. Пантомима в театре // Ежегодник императорских театров. 1915. – №8. – с. 198-229.
69. Полякова Е.И. Актер – двадцатому веку / Е.И. Полякова // Диалог культур. – СПб. 1997. – с. 5-18 .
70. Румнев А.А. О пантомиме. – М. 1964. – 244 с.
71. Румнев А.А. Пантомима и ее возможности.– М.: Знание, 1966. – 76 с.
72. Русский балет. Энциклопедия. – М. 1977. – 631 с.
73. Рутберг И.Г. Пантомима. Движение и образ. – М.: Сов. Россия, 1981. – 160 с.

74. Рутберг И.Г. Пантомима. Опыты в мимодраме. – М.: Сов. Россия, 1977. – 112 с.
75. Савчук В.В. Что исполняет перформанс? // Санкт-Петербургское Философское общество [сайт]. URL: <http://www.spho.ru/library/44>
76. Сироткина И. Свободное движение и пластический танец в России. М.: Новое литературное обозрение, 2012. – 328 с.
77. Славский Р. Искусство пантомимы. – М. Знание, 1962. – 138 с.
78. Слонимская Ю. Пантомима.// Аполлон. – 1914. № 6-7. – с.57-65.
79. Созонтов Л.М. Историко-генетические закономерности искусства.– Горький, 1974. – 256 с.
80. Степанова П.М. Проблема актера в театральной системе Ежи Гротовского (1959-1969): дис. канд. искусствоведения: 17.00.01 – Театральное искусство / Санкт-Петербургская государственная академия театрального искусства. СПб., 2006. – 168 с.
81. Таиров А.Я. О театре / Ком. Ю. А. Головащенко и др. – М.: ВТО, 1970. – 603 с.
82. Театр «ЧерноеНЕБОбелое»: [сайт]. URL: <http://blackskywhite.com>.
83. Театр «АХЕ»: [сайт]. URL: <http://www.akhe.ru/>
84. Театр «Morph»: [сайт]. URL: <http://www.theatremorph.ru/>
85. Фельденкрайз М. Искусство движения. Уроки мастера / Пер. с англ. А. Заславской. — М.: Изд-во Эксмо, 203. – 352 с.
86. Фокин М.М. Против течения: 2-е изд. доп. и испр./ ред. Г.Н. Добровольская. – Л.: Искусство, 1981. – 510 с.
87. Хрестоматия по истории западноевропейского театра / под ред. Мокульского С.С. – М., 1953-1955. – Т. 1 – 816 с. Т. 2 – 1055 с.

88. «ЧерноеНЕБОБелое». Хроники пустого дома [Электронный ресурс]. URL: <http://modern-stalking.org.ua/chernoenebobeloe-hroniki-pustogo-doma/>.

89. Шестакова А.В. Феномен «театральной антропологии» в европейской культуре второй половины XX века: дис. ... канд. филос. наук: 09.00.13 – Религиоведение, философская антропология, философия культуры / Московский Государственный университет им. М.В. Ломоносова. М., 2008. – 187 с.

90. Шор Ю.М., Дележа Е.М. Пластический театр и принцип телесности в современной культуре // Проблемы театральной педагогики. Традиции и инновации театральной школы З.Я. Корогодского: Материалы Межвузовской научно-практической конференции, 26 марта 2010 года. – СПб.: СПбГУП, 2010. – 120 с.

91. Штрок К. Система Далькроза. / Перев. с немецк. Р. Варшавской и Н. Левинской, под ред. и с предисл. П. П. Гайдебурова. – Л.; М.: Петроград, 1924. – 134 с.

92. Эйзенштейн о Мейерхольде: 1919-1948 / Сост., подгот. текста статьи и комент. В. В. Забродин. – М.: Новое издательство, 2005. – 351 с.

93. Юшкова Е.В. Пластика преодоления: краткие заметки об истории пластического театра в России в XX веке. Монография. — Ярославль: Изд-во ЯГПУ, 2009. – 276 с.

94. Юшкова Е.В. Пластический театра XX века в России: дис. канд. искусствоведения: 24.00.01 – Теория и история культуры / Ярославский Государственный педагогический университет им. К.Д. Ушинского. Ярославль., 2004. – 243 с.

95. Яковлева Ю. DEREVO обрубает корни // Коммерсантъ. 2000. № 192. 13 окт / Пантомима [сайт]. URL: <http://mimes.ru/>

96. Ячменева М.М. Поэтика театра пластической драмы Гедрюса Мацкявичюса: автореф. дис. канд. искусствоведения: 17.00.01 – Театральное

искусство / Российский университет театрального искусства – ГИТИС. М.: Реглет, 2012. 27 с.

97. Barba E. A paper canoe: A guide to theatre anthropology / Translated by Richard Fowler. – London, 1995. – 188 p.

98. Brown I. Love and death on the beach // The Daily Telegraph. 1999. January. // Пантомима [сайт]. URL: <http://mimes.ru/Brown>

99. Gardner L. The puppet master // The Guardian. 1999. January // Пантомима [сайт]. URL: <http://mimes.ru/Gardner>

100. Louise Rimmer. St Petersburg troupe Derevo's Islands in the Stream. Russian unorthodox // Scotcman. 2003. Aug. Sat Пантомима [сайт]. URL: http://mimes.ru/Louise_Rimmer

101. Theatrical company ««DV8 Physical Theatre» [сайт]. URL: <http://dv8.org.uk>

ДОДАТКИ

Додаток А

Фотографії вистав «DV8 Physical Theatre»

Рис. А.1. Фотографія вистави «The Cost of Living»

Рис. А.2. Фотографія вистави «The Cost of Living»

Продовження додатку А

Рис. А.3. Фотографія вистави «To Be Straight With You»

Рис. А.4. Фотографія вистави «To Be Straight With You»

Рис. А.5. Фотографія вистави «To Be Straight With You»

Рис. А.6. Фотографія вистави «To Be Straight With You»

Продовження додатку А

Рис. А.7. Фотографія вистави «Just for show»

Фотографії вистав театральної компанії «DEREVO»

Рис. Б.1. Фотографія вистави «Кецаль. Глава 2. Ноїв ковчег»

Рис. Б.2. Фотографія вистави «Кецаль. Глава 2. Ноїв ковчег»

Рис. Б.3. Фотографія вистави «Кецаль. Глава 2. Ноїв ковчег»

Додаток В

Фотографії підготовки до вистав за допомогою арт-практики «Фізичний театр» в Україні

Рис. В.1. Фотографія музичного візуально-пластичного спектаклю «Метаморфоза» від Mime Wave Ukraine

Рис. В.2. Фотографія підготовки до спектаклю Х. Шишкарьової «Синдром втраченої зиготи»

Рис. В.3. Фотографія підготовки до спектаклю Х. Шишкарьової «Синдром втраченої зиготи»

Рис. В.4. Фотографія підготовки до спектаклю Х. Шишкарьової «Синдром втраченої зиготи»